

VESZÉLYES ÖRÖKSÉG A HOMOKBAN

DDr. Mueller Othmár
a hadtudomány kandidátusa

A Der Spiegel 2000. évi 47. számában egy többoldalas cikkben foglalta össze a Bundeswehr tájékoztatója alapján a Németországban még mindig tömegesen fellelhető, a talajban elásott C- fegyverek (vegyi fegyverek) problémáját.

A Munster-Nord katonai záró terület, ahol hermetikusan lezárt termekben gyűjtik össze, majd különleges védőfelszereléssel felöltöztetett (ABC-védőfelszerelés: ruházat, maszk, sisak.) katonák nyitják fel a gázgránátokat, azonosítják be tartalmukat, mely többnyire mustárgáz. A német talajokban immáron 80 éve (tehát már az első világháború óta) szunnyadnak e halált hozó gránátok, sőt egyes helyeken hordók is, és sok esetben már a talajokba szivárog el a tartalmuk.

A központi „high-tech” komplexum már telített s további bővítés szükséges. Az új telep Ehra-Lessienben (Wolfsburgnál) lenne. Érdekes módon ennek a telepnek a létesítésénél 1958 gránátot találtak és a talaj is rendkívüli módon szennyezett volt. Így külön talaj-depóniát volt szükséges létesíteni, ahol a szennyezett, mérgező talajokat összegyűjtik, majd igen alapos munkával, speciális módszerrel átmozzák őket (e mérgezett talaj jelenlegi mennyisége, mintegy 40 ezer tonna).

A két megsemmisítő telepet olyan helyre létesítették, amelyeken a két világháborúban gyártották a vegyi harcanyagokat, így amúgyis szükséges lett volna a terület-mentesítés. 1919.-ben Munsterben C- fegyverrobbanás történt a gyártóműben, s az akkor messze szétszóródott és a talajba beivódott anyagok azóta is ott vannak. A második világháborúban az angolok „biztonsági okokból”

több ezer mérgező gránátot ástak el itt, de a pontos hely azonosíthatatlansága miatt szinte bárhol ásnak (pl. vezetékeket, épületalapot) mindenhol megtalálhatóak. Ráadásul Clark. I és II. arzéntartalmú harcanyagok is sok helyen megtalálhatók s ezek csalóka idillként az azóta felnőtt fákból is megüledtek.

A területeket átkutató tűzszerészek kettős veszélyben vannak, hiszen a robbanótestek mellett még a mérgező anyagoknak is ki vannak téve. Ezért külön vegyi védőfelszerelést is viselnek. A jelenleg mintegy 130 további, már betárolt mérgezőanyagot is feldolgozzák. A harcanyagok speciális égető-berendezésben kerülnek megsemmisítésre.

Érdekes, hogy több olyan bunkert is találtak különböző telepeken, melyekben a beton és az üvegszennyezőanyag is szennyezett. Ezeket körültekintő bontás (nem robbantás!) után, ugyancsak központilag volt szükséges összegyűjteni.

Megjegyzendő, hogy a feldolgozott, elégetett anyagok maradványait olyan zárt depóniában kell azután elhelyezni, amelyekben a végül is arzéntartalmú sóként jelentkező, rákkeltő anyagok „végső nyughelyüket” elnyerik.

A high- tech- gigantnak elkészített második feldolgozóüzem várhatóan 2002-ben lép majd üzembe és biztosítja, hogy végre belátható időn belül a német harcigáz maradványok, szennyezések feldolgozásra kerüljenek.

(Der Spiegel, Hamburg, 2000. 47. szám, 304.-306. oldal)